

Factsheet Biobased Inkopen

Sowieso doen producten

Product: biobased Isolatiemateriaal

'Sowieso doen producten'

De factsheet 'biobased inkopen: *sowieso doen* producten' bevat informatie over biobased producten die zonder hoge meerkosten bij meerdere leveranciers verkrijgbaar zijn en gepaard gaan met milieuvoordeel: kortom 'sowieso doen producten'!

Biobased isolatiemateriaal

Isolatiematerialen voor woningen en gebouwen zijn veelal gemaakt van minerale of fossiele grondstoffen, zoals: glaswol, steenwol, geëxpandeerd polystyreen (EPS) en polyurethaan (PUR).

Biobased alternatieven zijn rollen of platen van gerecycled textiel, schapenwol, geëxpandeerde kurk, geperste hout-, hennep- of vlasvezels, inblaasbare isolatie van krantenpapier of schuimkorrels van melkzuur en vloerisolatie van schelpen. De isolerende eigenschappen van de biobased isolatiematerialen zijn vergelijkbaar met de conventionele producten.

Voordelen biobased isolatiemateriaal

- **Lagere CO₂-emissie.** Vaak is sprake van een lagere CO₂-emissie van biobased materialen. Zo heeft glaswol in vergelijking met isolatie met natuurlijke vezels (zoals hennep) 20-50% minder CO₂ uitstoot ('Carbon Footprint and Sustainability of Different Natural Fibres for Biocomposites and Insulation Material', 2015, Nova Institute). Daarnaast wordt door biobased materialen te gebruiken, CO₂ opgeslagen in een gebouw gedurende de levensduur, vaak 50 tot 100 jaar ('Bio-based economy and climate change', 2017, Nova Institute en Isobio Project¹). Het toepassen

van biobased producten kan meehelpen aan het behalen van de klimaatdoelstelling van een organisatie.

- **Verminderd gebruik en verminderde afhankelijkheid van fossiele grondstoffen.** Door biomassa te gebruiken, wordt geen aanspraak gemaakt op fossiele grondstoffen. Biobased producten beperken daarmee de uitputting van fossiele grondstofvoorraden (dit t.o.v. isolatiematerialen op basis van fossiele grondstoffen). Daarnaast wordt de afhankelijkheid van (grotendeels geïmporteerde) fossiele grondstoffen verminderd.
- **Overige voordelen.** Biobased isolatiematerialen hebben vaak andere voordelen zoals: verbeterende vochtregulering, minder irritatie aan huid of luchtwegen, minder schadelijke emissies (Vluchtige Organische Stoffen (VOS)) of warmte-accumulatie. Deze voordelen zijn afhankelijk van het type isolatiemateriaal en de toepassing. Bij leveranciers is meer specifieke informatie verkrijgbaar.

Kosten en verkrijgbaarheid

- De kosten van biobased isolatiemateriaal zijn beperkt hoger (€14-25 per m²) dan die van de conventionele materialen (€10-25 per m²), maar kunnen op prijs (nog) niet concurreren met de goedkoopste isolatiematerialen zoals steenwol (€4 per m²). Aanvullende wensen, zoals een gezond binnenklimaat, kunnen bijdragen aan de keuze voor biobased materialen.
- De inkoop van isolatiemateriaal is veelal onderdeel van de aanbesteding van een groter geheel (bijvoorbeeld een nieuwbouw of renovatie contract), waarbij eventuele extra kosten van het isolatiemateriaal beperkt zijn wanneer men de totale kosten beschouwt.
- De biobased producten zijn ruim verkrijgbaar. Voor zowel dak-, gevel- of vloerisolatie zijn biobased alternatieven beschikbaar.

¹ <http://isobioproject.com/news/homes-storing-co2-just-like-trees/>

Aandachtspunten

- Het aandeel biobased grondstoffen in een product kan verschillen tussen producten en producenten. Ook zijn niet alle producten composteerbaar. Deze eigenschappen kunnen worden nagevraagd bij de producent. Zie ook de factsheet over biologische afbreekbaarheid bij Extra informatie.
- Om de 'overige voordelen' van isolatiematerialen tot uiting te laten komen, is het van belang om de detaillering en afwerking van bijvoorbeeld wanden daar op af te stemmen (bijvoorbeeld vochtregulerende afwerking met leem- of kalkstuc).
- In de bouw wordt veelal gestuurd op de milieuprestatie van een bouwwerk als geheel en niet op de afzonderlijke producten. Daarbij worden instrumenten gebruikt als GPR en BREEAM.
- In de aanbesteding kan een specifiek inkoop criterium worden opgenomen voor isolatiemateriaal (zie extra informatie), ook als de inkoop onderdeel is van de aanbesteding van een groter geheel (bijvoorbeeld nieuwbouw of renovatie contract). Op de website van PIANOo zijn voorbeelden opgenomen hoe de inkoop van biobased producten kan worden gestimuleerd.²

.....
² <https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/mvi-thema-s/biobased-inkopen/aan-slag-met-biobased-inkopen/2-hoe>

Extra informatie

- MVI Criteriadocument duurzaam inkopen: Renovatie, nieuwbouw of huur/aankoop.
<https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/productgroepen/cluster-kantoorgebouwen>
- Factsheet biobased inkopen gebouwen en bouwmaterialen
<https://www.pianoo.nl/sites/default/files/documents/documents/factsheet-biobased-inkopen-gebouwen-augustus2017.pdf>
- Informatie over biobased product aanbod
<https://www.coebbe.nl/Productcategorie/Bouw-en-constructie>
<http://www.biobasedbouwen.nl/producten/>
<http://www.natureplus-database.org/>
<http://bouwboulevard.com/debedrijven/isolatie-en-techniek>
- Vermindering van broeikasgassen door gebruik van biobased producten
<http://bio-based.eu/download/?did=83344&file=0>
- Factsheets over duurzaamheid en biologische afbreekbaarheid van biobased producten op InnProBio
<http://innprobio.innovation-procurement.org/bio-based-products-services/factsheets/>

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
E klantcontact@rvo.nl
www.rvo.nl

Deze factsheet is opgesteld door Royal Haskoning DHV in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Meer factsheets en informatie over Biobased Inkopen: PIANOo Expertisecentrum Aanbesteden, info@pianoo.nl, www.pianoo.nl

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | augustus 2017
Publicatienummer: RVO-086-1701/FS-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie. RVO.nl is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.